

มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชา

Course Specification

0107421 สารนิพนธ์ทางประวัติศาสตร์

(Historical Research Paper)

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร ศศ.บ. ประวัติศาสตร์

สาขาวิชาสังคมศาสตร์

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2565

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยทักษิณ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน และคำอธิบายรายวิชา

0107421 สารนิพนธ์ทางประวัติศาสตร์

3(0-9-0)

Historical Research Paper

บูรพาวิชา : -

ควบคู่ : -

การพัฒนาหัวข้อวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีทางประวัติศาสตร์ เพื่อ
ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในการสร้างนวัตกรรมทางสังคม

Developing research topics by applying historical
methodology and body of knowledge to create social innovations

2. ประเภทของรายวิชา

ศิลปศาสตรบัณฑิต หลักสูตรประวัติศาสตร์

- ☐ ศึกษาทั่วไป
☐ วิชาเฉพาะ
☐ วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน (ถ้ามี)
☐ วิชาเอก
☒ วิชาเอกบังคับ
☐ วิชาเอกเลือก
☐ วิชาโท
☐ วิชาประสบการณ์เชิงปฏิบัติ (ถ้ามี)

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา	ผศ. ดร. พรชัย นาคสีทอง,	อ.ดร. อนินทร์ พุฒิชัย,
	ผศ. ดร. อภิเชษฐ กาญจนดิฐ,	อ.ภูวดล ศรีวิไล
อาจารย์ผู้สอน	ผศ. ดร. พรชัย นาคสีทอง,	อ.ดร. อนินทร์ พุฒิชัย,
	ผศ. ดร. อภิเชษฐ กาญจนดิฐ,	อ.ภูวดล ศรีวิไล

4. ปีการศึกษา/ ภาคการศึกษา/ กลุ่มผู้เรียน

ปีการศึกษา 2568 / ภาคการศึกษาต้น / ชั้นปี 4 (กลุ่มS104)

5. สถานที่เรียน

วันพุธ เวลา 08.00 – 12.10 น. และ 13.00 – 18.0 น. ณ อาคาร 17 ห้อง 17408

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

วันที่ 25 พฤษภาคม 2568

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้/มีความสามารถ/สมรรถนะที่ต้องการด้านต่าง ๆ

CLO 1 เพื่อให้ผู้เรียน มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถประยุกต์ใช้ระเบียบวิธีทางประวัติศาสตร์สำหรับการวิเคราะห์ประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์

CLO 2 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ด้วยวิธีทางประวัติศาสตร์

CLO 3 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าในรูปแบบของสารนิพนธ์

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถประยุกต์ใช้ระเบียบวิธีทางประวัติศาสตร์ในการวิเคราะห์ประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ และสร้างองค์ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ด้วยวิธีทางประวัติศาสตร์ พร้อมกับการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าในรูปแบบของสารนิพนธ์ ซึ่งเป็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรประวัติศาสตร์

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

ภาคบรรยาย	ภาคปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง
-	135 ชั่วโมง/ภาคเรียน	-

คำชี้แจง : ภาคการศึกษาคิดเป็นไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์และช่องทางที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

8 ชั่วโมง/สัปดาห์ (ทุกวันศุกร์ เวลา 09.00 – 16.00 น. ณ ห้อง 13411)

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
1	แนะนำ พูดคุย แลกเปลี่ยน และ กระบวนการของการเรียนการสอน ของรายวิชาวิธีการ ดำเนินการสอน พร้อมทั้งข้อตกลง ต่าง ๆ ในการเรียนการสอน ตลอดจนเสวนาแลกเปลี่ยน ประเด็นศึกษาที่น่าสนใจในทาง ประวัติศาสตร์และมอบหมายงาน การค้นคว้าวิจัยในหัวข้อเฉพาะที่ นิสิตสนใจ	-	9	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน -แนะนำรายวิชาและ อธิบายวิธีการดำเนินการ เรียนการสอน การวัด และประเมินผลพร้อมทั้ง ข้อตกลงต่าง ๆ ในการ เรียน สื่อที่ใช้ - มคอ.3 - power point	อาจารย์ ผู้รับผิดชอบ รายวิชา
2 - 3	เสวนาแลกเปลี่ยนประเด็นการตั้ง โจทย์วิจัย ชื่อเรื่อง ขอบเขต วัตถุประสงค์และการทบทวน เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ นิสิตเสนอหัวข้อและเค้า โครงการวิจัย	-	9	กิจกรรมการเรียนรู้ - อภิปรายแลกเปลี่ยน ในชั้นเรียน - ศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเอง สื่อที่ใช้ - Power Point - เอกสารและข้อมูล หมวด 6	อ. ภูวดล ศรี วิไล
4 - 5	เสวนาแลกเปลี่ยนเรื่องวิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูลตามหัวข้อเฉพาะที่ นิสิตค้นคว้า	-	18	กิจกรรมการเรียนรู้ - อภิปรายแลกเปลี่ยน ในชั้นเรียน - ศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเอง สื่อที่ใช้ - Power Point เอกสารและข้อมูลหมวด 6	อ. ภูวดล ศรี วิไล

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
6 - 8	พูดคุย แลกเปลี่ยน และนิสิต นำเสนอความก้าวหน้าของการ วิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษา	-	27	กิจกรรมการเรียนรู้ - อภิปรายแลกเปลี่ยน ในชั้นเรียน - ศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเอง สื่อที่ใช้ - Power Point เอกสารและข้อมูลหมวด 6	อ. ภูวดล ศรี วิไล
9 -10	นิสิตนำเสนอความก้าวหน้าของ การวิจัย โดยมีการอภิปราย แลกเปลี่ยนระหว่างอาจารย์ ประจำหลักสูตรกับนิสิต	-	18	กิจกรรมการเรียนรู้ - นำเสนอ ความก้าวหน้าของ การวิจัย ในรูปแบบ ของการสัมมนา สื่อที่ใช้ - ผลงานของนิสิต	อ า จ า ร ย์ ผู้รับผิดชอบ รายวิชา /ผู้ทรงคุณวุฒิ ภายนอก
11-13	นิสิตปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอ โดยอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา และผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก	-	27	กิจกรรมการเรียนรู้ - อภิปราย เสนอ แลกเปลี่ยนในชั้น เรียน - การศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเอง สื่อที่ใช้ - ผลการศึกษาของนิสิต	อ. ภูวดล ศรี วิไล
14-15	นิสิตนำเสนอผลการศึกษา/สาร นิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ในรูปแบบการ สัมมนาทางวิชาการ	-	18	กิจกรรมการเรียนรู้ - นำเสนอผลการศึกษา ค้นคว้า โดย ผู้ทรงคุณวุฒิร่วม อภิปรายให้ ข้อเสนอแนะ สื่อที่ใช้	คณาจารย์ หลักสูตร ประวัติศาสตร์/ นักวิชาการ และ ผู้ทรงคุณวุฒิ จากภายนอก

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
				- ผลการศึกษาค้นคว้า ของนิสิต	
16	สอบปลายภาค				
17					
รวม		-	135		

2. แผนพัฒนาประสิทธิภาพรายวิชา (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 1. จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา
- ☐ 2. จัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ องค์กร หรือหน่วยงาน
- ☒ 3. จัดการเรียนรู้เชิงรุก
- ☐ 4. รายวิชาส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน
- ☐ 5. รายวิชาก่อให้เกิดนวัตกรรมของผู้เรียน โดยมีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงาน
- ☐ 6. จัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (online) ร่วมกับในที่ตั้ง (on-site)
- ☐ 7. มีการพัฒนาสื่อการสอนแบบออนไลน์โดยผ่าน TSU MOOC
- ☒ 8. เปิดเผยคะแนนเก็บก่อนการสอบปลายภาค
- ☒ 9. ส่งระดับขึ้นตามเวลาที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- ☐ 10. มีการทวนสอบรายวิชาในระบบของคณะ ฯ
- ☐ 11. อื่น ๆ ระบุ

3. แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	หัวเรื่อง/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ลักษณะการ ประเมิน	ลำดับที่ประเมิน	คะแนน
1	● ประเด็นการตั้งโจทย์วิจัย ชื่อเรื่อง ขอบเขต วัตถุประสงค์ และการทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ● การเสนอหัวข้อและเค้าโครงสารนิพนธ์ ● การรวบรวมข้อมูลตามหัวข้อเฉพาะที่นิสิตค้นคว้า	ประเมินจากมอบหมายงาน การอภิปราย การวิเคราะห์ และพฤติกรรมในชั้นเรียนและการสังเกตพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน	2 - 8 และ 11 - 13	30

ลำดับ	หัวข้อเรื่อง/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	คะแนน
	● การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอ โดยอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา และผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก			
2	ความก้าวหน้าของการวิจัย โดยมี การอภิปรายแลกเปลี่ยนระหว่าง อาจารย์ประจำหลักสูตรกับนิสิต	ประเมินจากมอบหมายงาน การอภิปราย การวิเคราะห์ และพฤติกรรมในชั้นเรียนและ การสังเกตพฤติกรรม การเข้า ร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน	9 - 10	30
3	ผลการศึกษา/สารนิพนธ์ฉบับ สมบูรณ์ในรูปแบบการสัมมนา ทางวิชาการ	ประเมินจากผลงานและการ นำเสนอผลงานตามระเบียบวิธี วิจัยทางประวัติศาสตร์	14 - 15	30
4	ผลการศึกษา/สารนิพนธ์ฉบับ สมบูรณ์ในรูปแบบการสัมมนา ทางวิชาการ	ประเมินจากการสอบประมวล ความรู้ผลการศึกษา (สอบ ปลายภาค)	16 - 17	10
คะแนนรวม				100

หมายเหตุ : รายละเอียดของคะแนนแต่ละส่วน

ชี้แจง-ตกลงพูดคุยกันในสัปดาห์แรกของการเรียนการสอน

วิธีการตัดเกรด ☒ อิงเกณฑ์ (FIX-Rate)

☐ อิงกลุ่ม (T-Score)

การกำหนดช่วงคะแนนของเกรด

เกรด	A	B+	B	C+	C	D+	D	E/F
ช่วงคะแนน	≥80	≥75	≥70	≥65	≥60	≥55	≥50	≥0

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำรา เอกสารหลัก และข้อมูลสำคัญ

ชนิดา พรหมพยัคฆ์ และ ญัฐพงษ์ สกุลเลี้ยว (บรรณาธิการ). (2563). **วิธีวิทยาในการศึกษาประวัติศาสตร์**. กรุงเทพฯ : ศยาม.

นิธิ เอียวศรีวงศ์ และอาคม พัตยยะ. (2525). **หลักฐานประวัติศาสตร์ในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ :บรรณกิจ.

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

Sinith Sittirak. (2013). “My ‘W/ri[gh]t/E and My Land”: A postcolonial Feminist Study on Grassroots’ Archives and Autobiography (1937 – 2004) Victoria University of Wellington.

แก่งกิจ กิติเรียงลาภ. (2561). **แผนที่สร้างชาติ: รัฐประชาชาติกับการทำแผนที่หมู่บ้านไทยในยุคสงครามเย็น**. กรุงเทพฯ : Illuminations Editions.

เครก เจ. เรมโนลด์ส. (2550). **เจ้าสัว ขุนศึก คักดินา ปัญญาชน และคนสามัญ**. กรุงเทพฯ : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.

ชาติชาย พณานานนท์. (2541). “การวิจัยประวัติศาสตร์,” และ “การเขียนเค้าโครงการวิจัยประวัติศาสตร์,” ใน **วารสารประวัติศาสตร์**. หน้า 1 – 7, และ หน้า 9 – 12.

ชาติชาย มุกสง. (2545). “ประวัติศาสตร์ที่หายไป : คนเล็กๆ ที่ถูกลืมกับวิธีการศึกษาแนวจุลประวัติศาสตร์ (Microhistory)” ใน **วารสารประวัติศาสตร์**. หน้า 48 – 75.

ตามไทย ดิลกวิทยรัตน์. (2565). การศึกษาอดีตอย่างเป็นประวัติศาสตร์: บทวิเคราะห์แนวคิดทางประวัติศาสตร์ของไมเคิล โอ๊คซอตต์ . **วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์**, 22(3), 202–234

ทวีศักดิ์ เผือกสม. (2560). **วงศาวินิจฉัยของอิเหนา : ปัญหาเรื่องล้น ความล้นไหลของสัญญาและการเดินทางสู่โลกของปันหยี**. กรุงเทพฯ : ยิปซี กรุ๊ป.

ทวีศักดิ์ เผือกสม. (2561). **หยดเลือด จารึก และแท่นพิมพ์: ว่าด้วยความรู้/ความจริงของชนชั้นนำสยาม พ.ศ. 2325-2411**. กรุงเทพฯ : ยิปซี กรุ๊ป.

ธงชัย วินิจจะกุล. (2556). **กำเนิดสยามจากแผนที่ ประวัติศาสตร์ภูมิกายาของชาติ** แปลจาก Siam Mapped: A History of the Geo-Body. กรุงเทพฯ : คบไฟ : อ่าน.

ธนาภษ เดชพาวุฒิกุล. (2547). “บรรณานุกรมคัดสรร งานปรัชญาประวัติศาสตร์, ประวัติศาสตร์นิพนธ์, วิธีทางประวัติศาสตร์ และสถานภาพการศึกษาประวัติศาสตร์: พ.ศ. 2515 – ปัจจุบัน” ใน **วารสารประวัติศาสตร์**

ธนาพล ลิมอภิชาติ และ วริศา กิตติคุณเสรี. (2551, ตุลาคม – ธันวาคม). “ประวัติศาสตร์และการเมืองของวาทกรรม “หนังสือดี,” ใน **อ่าน**. 1(3) : 39 – 60.

ธิกานต์ ศรีนารา. (2564). **รักและการปฏิวัติ**. กรุงเทพฯ : ศยาม.

ธีระ นุชเปี่ยม. (2551, พ.ค.-ส.ค.). “หลักฐานและวิธีการทางประวัติศาสตร์,” ใน **สุทธิปริทัศน์**. 22(67) : 75 – 89.

นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2544). **กรุงแตก, พระเจ้าตากฯ และประวัติศาสตร์ไทย : ว่าด้วยประวัติศาสตร์และประวัติศาสตร์นิพนธ์**. กรุงเทพฯ : มติชน.

เบนดิเกท์ แอนเดอร์สัน. (2553). ใน **กระจก : วรรณกรรมและการเมืองสยามยุคอเมริกา**. กรุงเทพฯ : อ่าน.

ประจักษ์ ก้องกีรติ. (2556). **และแล้วความเคลื่อนไหวก็ปรากฏ**. กรุงเทพฯ : ฟาเดียวกัน.

ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี. (2561). **อัตลักษณ์เอกสาร วงศาวិทยาการควบคุมประชากรของรัฐไทย**. เชียงใหม่ : ศูนย์บริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ยงยุทธ ชูแว่น. (2547, พฤษภาคม - มิถุนายน). “ความสำคัญและขอบเขตของประวัติศาสตร์ท้องถิ่นในปัจจุบัน,” ใน **วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร**. 25(1) : 102 - 114.

ยงยุทธ ชูแว่น. (2562). **ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นไทย**. กรุงเทพฯ : ยิปซี.

วินัย พงศ์ศรีเพียร. (2546). **วันวาร กาลเวลา แลนานาค์กราช**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

สมิทธิ ถนอมศาสนะ. (2558). การเปลี่ยนแปลงทางความคิดของชนชั้นกลางไทยกับ “เรื่องอ่านเล่น” ไทยสมัยใหม่ ทศวรรษ 2460 ถึงช่วงทศวรรษ 2480. **วิทยานิพนธ์ (อ.ด. ประวัติศาสตร์)** จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สายชล สัตยานุรักษ์. (2558). **ประวัติศาสตร์รัฐไทยและสังคมไทย**. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สายชล สัตยานุรักษ์. (2558). **วิธีวิทยาและองค์ความรู้เกี่ยวกับมนุษย์และวัฒนธรรมจากผลงานของนักมนุษยศาสตร์ นักมานุษยวิทยา และนักรัฐศาสตร์ไทย**. กรุงเทพฯ : สกว.

สารูป ฤทธิ์ชู. (2552). **100 ปี การเมืองท้องถิ่นลุ่มทะเลสาบสงขลา**. กรุงเทพฯ : สกว.

สุเทพ สุนทรเกสซ์. (2540). **มานุษยวิทยากับประวัติศาสตร์ : รวมความเรียงว่าด้วยการประยุกต์ใช้แนวความคิดและทฤษฎีทางมานุษยวิทยาในการศึกษาข้อมูลทางประวัติศาสตร์**. กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ.

อรรถจักร์ สัตยานุรักษ์. (2548). **ประวัติศาสตร์เพื่อชุมชน : ทิศทางใหม่ของการศึกษาประวัติศาสตร์**. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

อรรถจักร์ สัตยานุรักษ์. (2565). **การเปลี่ยนแปลงโลกทัศน์ของชนชั้นผู้นำไทยตั้งแต่รัชกาลที่ 4 ถึงพุทธศักราช 2475**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : สมมติ.

อานันท์ กาญจนพันธุ์. (2544). **วิธีคิดเชิงซ้อนในการวิจัยชุมชน : พลวัตและศักยภาพของชุมชนในการพัฒนา**. กรุงเทพฯ : สกว.

๑๐๐ เอกสารสำคัญ : **สรรพสาระประวัติศาสตร์ไทย**. (255...). กรุงเทพฯ : สำนักงานสนับสนุนการวิจัย.
สืบค้นเพิ่มเติม <https://elibrary.trf.or.th/default2018.asp>

***ในแต่ละหัวข้อบรรยายจะแจ้งรายชื่อหนังสืออ่านประกอบเพิ่มเติมตามแต่ละหัวข้อ**